

GAZETA

Anul XIX
Nr. 921
Vineri 17 nov.
1967
4 pag. 25 bani

INVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

În dezbatere

DOCUMENTELE PLENAREI

COMITETULUI CENTRAL AL P.C.R.

din 5—6 octombrie 1967

Școala este chemată să se integreze în realitățile noi ale culturii și economiei țării

Proiectul de Directive cu privire la îmbunătățirea conducerii și planificării economiei naționale constituie o puternică ilustrare a caracterului creator al politicii Partidului Comunist Român. El dovedește consecvența cu care se asigură îndeplinirea obiectivelor dezvoltării socialiste a țării pentru ridicarea națiunii noastre pe culmile civilizației și culturii. Cred că niciodată nu a existat o mai deplină concordanță între fondul de interese, idei, sentimente, tradiții, intenții și perspective al poporului nostru și politica internă și externă a conducerii sale de partid și de stat. Studiind documentele, atenția mi-a fost în mod deosebit reținută de principiile generale ale planificării economiei naționale, de rolul științei în activitatea practică și de creșterea eficienței economice. Din proiect rezultă sarcini de o deosebită importanță și pentru sectorul în care lucrăm noi — învățămîntul. Integrându-se în realitățile noi ale economiei și culturii țării, școala va trebui să-și lege și mai mult activitatea de cerințele vieții contemporane, de marile sarcini pe care le are de îndeplinit poporul nostru. O concluzie de mare însemnătate pe care o desprindem noi profesorii din studierea documentelor recente plenare a C.C. al P.C.R. se referă la necesitatea combaterii tendințelor de conservatorism, a promovării spiritului inovator, a intransigenței față de lipsuri. Un astfel de mod de lucru este cu atât mai necesar cu cât la traducerea în viață a sarcinilor care rezultă din documentele plenare vor participa în calitate de muncitori, tehnicieni, specialiști, sute de mii de elevi

care se află astăzi în grija noastră, pe băncile școlii. Iată de ce ei trebuie să fie educați în spiritul în care a fost elaborat proiectul de Directive. Cred, totodată, că în acest sens se impune o mai mare și mai promptă receptivitate din partea organelor Ministerului Învățămîntului față de criticile și sugestiile făcute de către profesorii în ceea ce privește îmbunătățirea și modernizarea planurilor și programelor de învățămînt. După cum se știe, în decursul anilor s-au adus deseori critici întemeiate la adresa modului cum au fost concepute de către direcția de resort din Ministerul Învățămîntului conținutul și predarea unor obiecte de învățămînt. A fost criticat, de asemenea, caracterul static, sablonar al modului cum este dirijată munca de educație în școală. Or, traducearea în viață a măsurilor ce se impuneau s-a făcut numai parțial pe un drum sinuos și într-un ritm foarte lent. Sînt convins că măsurile preconizate în proiectul de Directive, ducînd la o și mai mare înflorire a economiei și culturii patriei noastre, vor avea implicit o influență hotărîtoare pentru ridicarea calitativă a muncii în întregul învățămînt.

Prof. GH. STĂNESCU
București

Un mod de lucru realist, creator, intransigent față de lipsuri

Referindu-se la cele mai importante laturi ale sistemului nostru economic — producția și investițiile, circulația și repartiția și corespunzător la cercetarea științifică, planificarea curentă și de perspectivă etc. — proiectul de Directive adoptat de Plenara C.C. al P.C.R. din 5—6 octombrie a. c. creează un cadru pro-

pice pentru perfecționarea întregului ansamblu de relații social-economice din țara noastră. Obținerea unei înalte eficiențe în întreaga activitate economică presupune desigur și o reevaluare a sistemului de pregătire a elevilor, alții în școlile profesionale și tehnice etc. și în liceele de cultură generală și cele de specialitate. În rîndurile ce urmează să vrea însă să semnaleze doar câteva aspecte. În primul rînd, necesitatea de a se elimina și din viața învățămîntului o serie de neajunsuri semnificate în documentele recente plenare — manifestările de formalism, paralelismele între diferite organe de conducere, birocratismul. Se știe, într-adevăr, că acestea s-au manifestat și în învățămînt, răsfrîngîndu-se negativ asupra modului cum se desfășurase instruirea și educația. Apoi, cred că este cazul să se examineze și în învățămînt, cu curaj și simț de răspundere, fenomenul — semnalat în documentele plenare — de aglomerație a specialiștilor cu sarcini administrative. Sînt, după cum se știe, numeroase situații în care oamenii școlii — începînd cu învățătorii și profesorii de la catedră și continuînd cu directorii și inspectorii de la secțiile de învățămînt — sînt aglomerați cu sarcini administrative, de birou, ceea ce, de bună seamă, diminuează eficiența muncii lor și, evident, are repercusiuni serioase asupra nivelului de pregătire al elevilor. Lucrurile acestea, e drept, s-au mai spus. Măsurile au intrizat însă să apară, sau au avut un caracter ineficace. Reținînd spiritul inovator al recentelor documente de partid, exemplul strălucit în modul de lucru analitic, realist, creator, intransigent față de lipsuri al conducerii partidului nostru, îmi exprim convingerea că școala, învățătorii și vor face față cu cinstite răspunderi ce le revine de a contribui la ridicarea patriei noastre pe cele mai înalte trepte ale civilizației și culturii.

Prof. GH. CHELĂRESCU
Drăgășani

Un consens general

CALITATEA

Documentele Plenarei C.C. al P.C.R. din 5—6 octombrie a. c. au stimulat în fiecare loc de muncă inițiativele creatoare, preocuparea pentru perfecționarea activității. Acest fapt a fost confirmat din plin și de împlinirea cu cîțiva oameni de școală din Brașov pe care a organizat-o recent redacția noastră cu sprijinul sindicatului învățămînt din acest oraș. Ne-am propus pentru discuție o temă largă — calitatea muncii școlare — pentru a lăsa participanților posibilitatea de a selecționa singuri ceea ce consideră a fi hotărîtor în momentul de față pentru ridicarea nivelului activității din școli. Discuțiile au scos puternic în evidență interesul pe care-l manifestă cadrele didactice și directorii de școli pentru continua perfecționare a învățămîntului, intoleranța lor categorică față de piedicile create de formalism și birocratie, vigoarea cu care este condamnată anchilozarea în forme primare, hotărîrea de a înscrie activitatea școlară în ritmul viu pe care îl cunoaște dezvoltarea generală a întregii noastre vieți.

Stavilă avalanșei de lucrări „ajutătoare“

Fără pic de îndoială, firesc și logic, toți gîndim așa: principala activitate a școlii, a profesorilor și învățătorilor, a directorilor și a organelor de îndrumare și control este buna pregătire a elevilor, ridicarea continuă a nivelului instruirii și educării lor. O știm bine nu numai noi, ci și elevii noștri. Așa se și petrec lucrurile în marea majoritate a cazurilor. Și totuși! Și totuși pe drumul acesta care în mintea fiecăruia apare neted și drept, intervine uneori altă acțiune și lucrări complicate, încît firul lui se întorochează și se răsucește de nu-l mai dai de capăt. Iată de ce participanții la discuție au subliniat că nivelul activității școlare s-ar ridica simțitor prin decongestionarea profesorilor, a directorilor și a organelor de îndrumare de astfel de lucrări „ajutătoare“, care s-au înmulțit peste măsură și sufocă acum munca principală în loc o servescă. Prea multe acțiuni care se suprapun și se repetă — evidențiate de tot felul, referențele și procesele verbale, planurile cu rubrici complicate — există de multe ori pentru ele însele, nu pentru că sînt de folos procesul instructiv-educativ. Se alunecă de la esențial la mărunț și se neglijează sarcina de bază pentru că în jurul ei se înalță zidul de nepătruns al sarcinilor ajutătoare. Trebuie să se pună capăt acestor situații — ar fost concluzia neșă pe care participanții la discuție, în unanimitate, au făcut să o sublinieze prin tot ce au spus, prin numeroasele exemple pe care le-au dat. Directorii participanți la discuție s-au referit la faptul că multe organe locale din oraș dau școlilor, nemijlocit, dispoziții, sarcini. La școală, unde se adună toate acestea, se poate vedea cît este de acută și de urgentă necesitatea de a se pune capăt acestei avalanșe de cerințe care presupun muncă cu hîrtiile și împiedică munca vie cu elevii. Tov. Simion Toma, directorul Liceului nr. 1, a sugerat că ar fi bine dacă toate dispozițiile ar veni la școli numai prin organele de învățămînt. Centralizîndu-le, acestor ar putea lua măsuri care să tenească școlile de aglomerația cu lucrări și acțiuni care sustrag de la munca propriuzisă de instruire și educare a elevilor.

Îndrumare, nu tutelă mărunță

Prea o mare dădăceală, cu spus în unanimitate participanții la discuție. Ar trebui să se acorde o mai mare răspundere directorilor de școli și să se renunțe la tutelă mărunță. Prea multa dirijare,

pe bază de instrucțiuni care curg cu dulumul, paralizază inițiativele și posibilitatea de a descoperi noul. Așa, bunăoară — a fost de părere tovarășa Cornelia Albu, directoarea Liceului „Unirea“ — poate că n-ar fi cazul să se stabilească un număr anumit de asistențe pe care să le facă directorii la ore. Un bun director trebuie să se bucure de încrederea că poate aprecia singur cînd, unde și la cîte ore trebuie să asiste. Creșterea atribuțiilor directorului a fost discutată și în legătură cu examenul de admitere în liceu. În prezent, pentru acest examen se formează comisii care cuprind cadre din afara liceului respectiv. Unii apreciază că bună măsura aceasta. Totuși — a spus tov. Valentin Georgescu, directorul Liceului nr. 3, susținut de majoritatea vorbitorilor — nu misiunile din afară rezolvă cel mai bine problema recrutării elevilor după criteriul pregătirii lor. Directorii de școli sînt convinși că, dacă ar fi lăsată mai larg pe seama lor lucrarea de măsuri care să asigure calitatea înaltă a muncii, s-ar înregistra rezultate mai bune. Firește, aceasta presupune promovarea la conducerea școlilor, în toate cazurile, a unor oameni competenți, cu experiență, cu capacitate de conducere.

E. MĂNAC

(Continuare în pag. a 3-a)

EFICIENȚA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Directivele elaborate de către Comitetul Central al Partidului Comunist Român cu privire la perfecționarea conducerii și planificării economiei naționale corespundător condițiilor noi etape de dezvoltare socialistă a României sînt pătrunse de ideea îmbinării organice a sarcinilor materiale și de perspectivă, pe baza legăturilor care determină tendințele principale ale dezvoltării sociale. Acest spirit trebuie să pătrundă pe de-a întregul concepția modernă asupra teoriei învățămîntului, menită să desăfoare în așa fel acțiunea instructiv-educativă actuală încît ea să răspundă cît mai larg și cerințelor viitorului. Pornind de la sarcinile imediate ale momentului istoric, învățămîntul pregătește cadre pentru condițiile care vor exista după 10—15 ani și chiar mai mult. Sistemul de învățămînt și educație trebuie să urmărească deci formarea unor cadre care, pe de o parte, să fie capabile să rezolve problemele etapelor ulterioare la nivelul de atunci al științei și tehnicii, iar pe de altă parte să fie în stare să-și perfecționeze continuu pregătirea, în raport cu mobilitatea profilului profesional caracteristică revoluției tehnico-științifice. Prin aceasta învățămîntul constituie nu numai ceea ce mai necesar, dar și cea mai rentabilă investiție socială. Se cer luate în seamă din acest punct de vedere aportul învățămîntului la sporirea capacității economice și culturale a unei

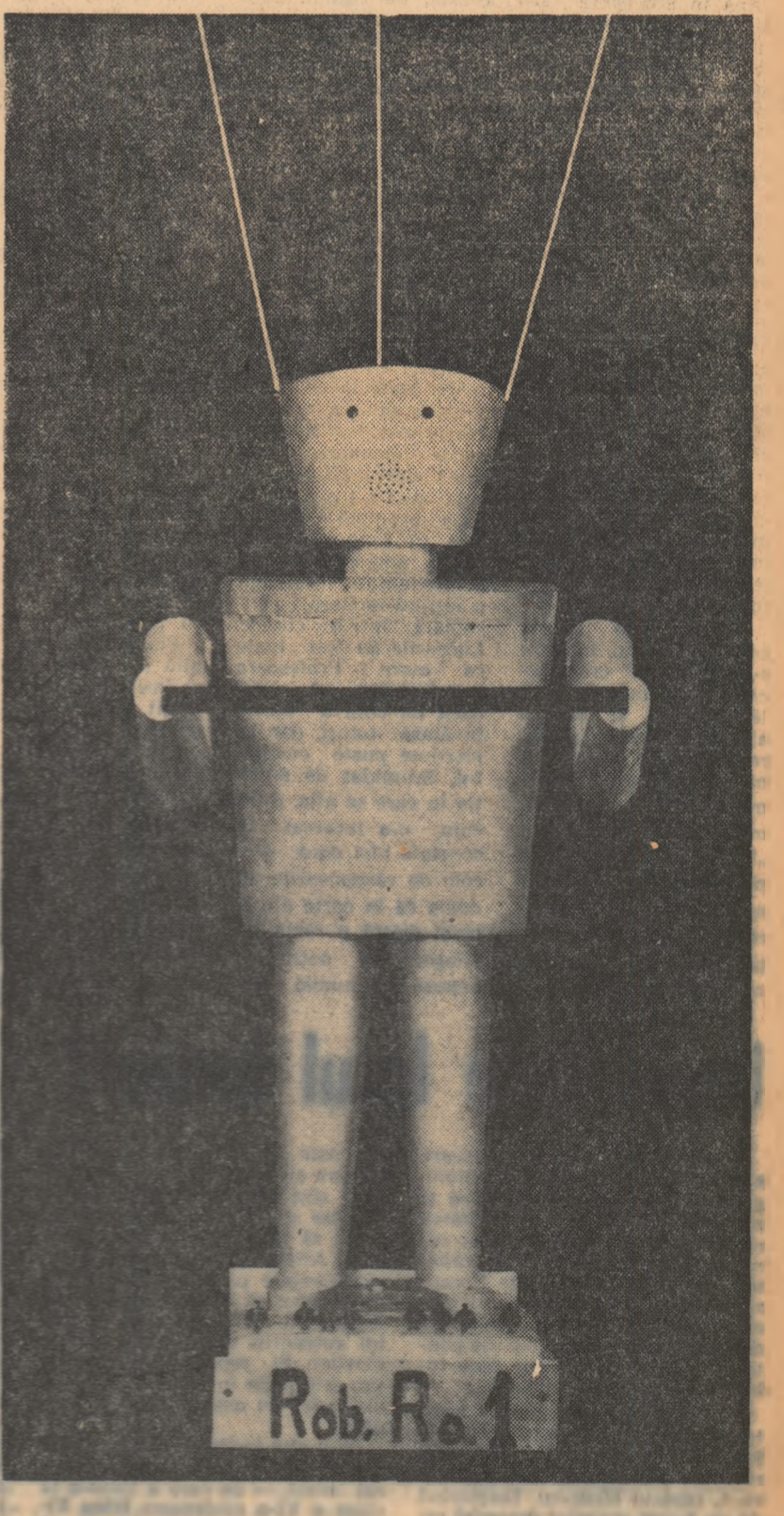
țări, fundamentarea științifică a eficienței investițiilor în domeniul învățămîntului, precum și a planificării acestuia. S-a constituit astfel o nouă disciplină, economia învățămîntului, care, cercetînd raporturile învățămîntului cu diferite ramuri ale economiei naționale și ale culturii, se dezvoltă în strînsă legătură cu cercetările de sociologie, presupunînd colaborarea între economiști, sociologi și pedagogi. În cadrul acestor cercetări se apreciază că dezvoltarea ulterioară tot mai intensă a instituțiilor de învățămînt nu este posibilă decît dacă este aplicat principiul economic care pune în relație favorabilă cheltuielile și randamentul. Specialiștii pe care îi formează învățămîntul corespund cerințelor actuale și de perspectivă ale economiei și culturii? În ce măsură și cu ce rezultate se încadrează aceștia în diferite activități sociale? Cheltuielile mai ridicate corespund totdeauna unui învățămînt de înaltă calitate? Putem să ne așteptăm, cu cheltuieli mai reduse, la o calitate egală sau mai ridicată, în cazul cînd sînt folosite mijloacele moderne de învățămînt sau cînd în locul unităților școlare mici se organizează centre școlare mari? La aceste întrebări și la altele de acest gen caută răspuns noua disciplină, economia învățămîntului. În cadrul cercetării prospective a dezvoltării învățămîntului se acordă o atenție din ce în ce mai mare problemelor legate de planificarea acestuia, impusă azi mai mult

ca oricînd din cauza efortului economic, tehnic și intelectual pe care îl cere întreaga acțiune educativă. Prin planificarea învățămîntului se tinde spre adaptarea conținutului a sistemului muncii instructiv-educative la cerințele societății, alți în privința direcției școlii generale, cît și în privința ritmului și a corelării sale cu ansamblul activității sociale și în primul rînd cu economia națională. Planificarea învățămîntului trebuie să vizeze nu numai organizarea și finanțarea școlilor sau profilarea tipurilor de școli dar și conținutul învățămîntului și mijloacele pedagogice corespunzătoare, întrucît aspectele de conținut sînt determinante pentru eficiența socială și pedagogică a muncii școlare. Tocmai de aceea este necesar ca planul de dezvoltare a învățămîntului să fie întregit cu elemente referitoare la conținutul acestuia, cu indicatori ai nivelului de pregătire a absolvenților în raport cu cerințele dezvoltării științei și tehnicii moderne. Firește că adoptarea acestei orientări cu privire la planificarea învățămîntului care un răspuns competent fundamentat din punct de vedere științific la întrebarea: ce așteaptă societatea de la instruirea școlară? Un astfel de răspuns formulat de colective de pedagogi, sociologi, economiști și specialiști din diferite domenii ale științei și tehnicii, ar sprijini adaptarea continuă a învățămîntului la cerințele vieții și, totodată, ar putea oferi indicatori obiectivi cu privire la măsura în care învățămîntul corespunde cerințelor actuale și de perspectivă ale dezvoltării societății.

Planul de perspectivă al dezvoltării învățămîntului cuprînzînd, cu ponderea cuvenită, și indicatorii ai evoluției conținutului învățămîntului se elaborează astăzi într-un număr mare de țări. U.N.E.S.C.O. s-a făcut în mod hotărîtor promotorul ideii de planificare a educației, organizînd în 1963 un institut care are sarcina să inițieze și să coordoneze cercetări cu caracter internațional privind planificarea învățămîntului. Acest institut a elaborat numeroase lucrări, a organizat sesiuni științifice cu participarea experților, precum și cursuri pentru pregătirea unor experți în planificarea învățămîntului. El a cercetat o serie de probleme referitoare la raporturile dintre programele de dezvoltare economico-socială și politica educativă, la economie educației, la statistica și planificarea educației, la eficiența cheltuielilor pentru învățămînt etc. În prezent se pregătește o lucrare fundamentală — „Metodologia planificării educației“ — și se inițiază publicarea unei colecții „Fundamentele planificării educației“. Se știe că Organizația Națiunilor Unite și U.N.E.S.C.O. au aprobat planul de douăzeci de ani privind dezvoltarea învățămîntului în țările în curs de dezvoltare.

Prof. TIBERIU TRUTER
șef de secție la Institutul de științe pedagogice

(Continuare în pag. a 4-a)

S-a născut la cercul de fizică

Undeva, la întretîierea dintre cunoștințele însușite la lecțiile de fizică și imaginația înaripată de fantasmaticile realizări ale științei și tehnicii contemporane s-a născut RO 1, creație a școlarilor care fac parte din cercul de fizică al Casei pionierilor din Constanța. Pricererea micilor săi creatori l-a înzestrat pe RO cu „gîndire“ electronică. Fără să șovăie, robotul execută ascultător comenzile primite. Dincolo de aspectul spectaculos al însușirilor lui RO 1, întrevădem o deosebit de valoroasă inițiativă didactică. Căci robotul construit de școlarii sub îndrumarea profesorilor care conduc cercul nu este o simplă jucărie electro-mecanică, ci un material didactic de prim rang. Demonstrînd aplicarea practică, la nivelul tehnicii moderne, a unor principii și legi din domeniul fizicii, el dovedește că, prin lucrările practice care se execută, activitatea în cercuri poate și trebuie să ajute la consolidarea cunoștințelor, la stimularea capacităților creatoare ale elevilor.

LECȚII LECȚII

În resortul intim al aritmeticii

A explica elevilor din clasele I-IV sensul operațiilor aritmetice, a-i face să le înțeleagă, cu fiecare treaptă parcursă, tot mai amplu și mai adânc — iată o treabă care nu-i deloc simplă, deși în aparență adunarea și scăderea, înmulțirea și împărțirea se pot învăța destul de ușor. Așa și este, dacă te oprești numai la tehnica acestor operații. Dar numai tehnica nu ajunge. Dacă vrem ca elevii să poată pătrunde cu ușurință mai tîrziu tainele matematicii trebuie ca încă din primele clase să trecem cu ei dincolo de însușirea mecanică a unor procedee de calcul și să-i introducem în resortul intim al operațiilor respective.

Lecțiile de aritmetică la care am asistat de curind la Școala generală nr. 51 din Capitală au arătat că, în general, învățătorii au în vedere acest fapt. La clasa I, de pildă, unde noțiunile de aritmetică sînt predate de învățătoarea Corina Popa, tema lecției curente era adunarea cu patru. Alegînd o cale sistematică și eficientă, învățătoarea i-a condus pe elevi la rezultat prin adunarea succesivă a unităților numărului 4, grupate în diferite feluri. La început, desigur, a lucrat cu material concret. A folosit pentru aceasta o numărătoare specială, concepută de ea, pe sîrma căreia se pot așeza altele bile cîte sînt necesare. Pornind de la primul și cel mai simplu exercițiu al lecției, 1 + 4, a luat pe sîrmă o singură bilă, lînga care a așezat alte patru bile, dispuse în grupe de unități. Elevii au repetat operația cu bețișoare. Gruparea și adu-

narea succesivă s-au dovedit și mai utile la adunarea lui 4 cu numere mai mari. După ce s-a folosit acest procedeu în cazul mai multor operații cu numere concrete, s-a trecut la operații cu numere abstracte. Acum s-au putut constata rezultatele: elevii, pătrunzînd sensul operației, s-au descurcat ușor.

Aceeași grijă pentru explicarea sensului operației s-a vădit și în faptul că tov. Popa a insistat asupra înțelegerii corecte a expresiei matematice „cu atît mai mult”, care caracterizează adunarea.

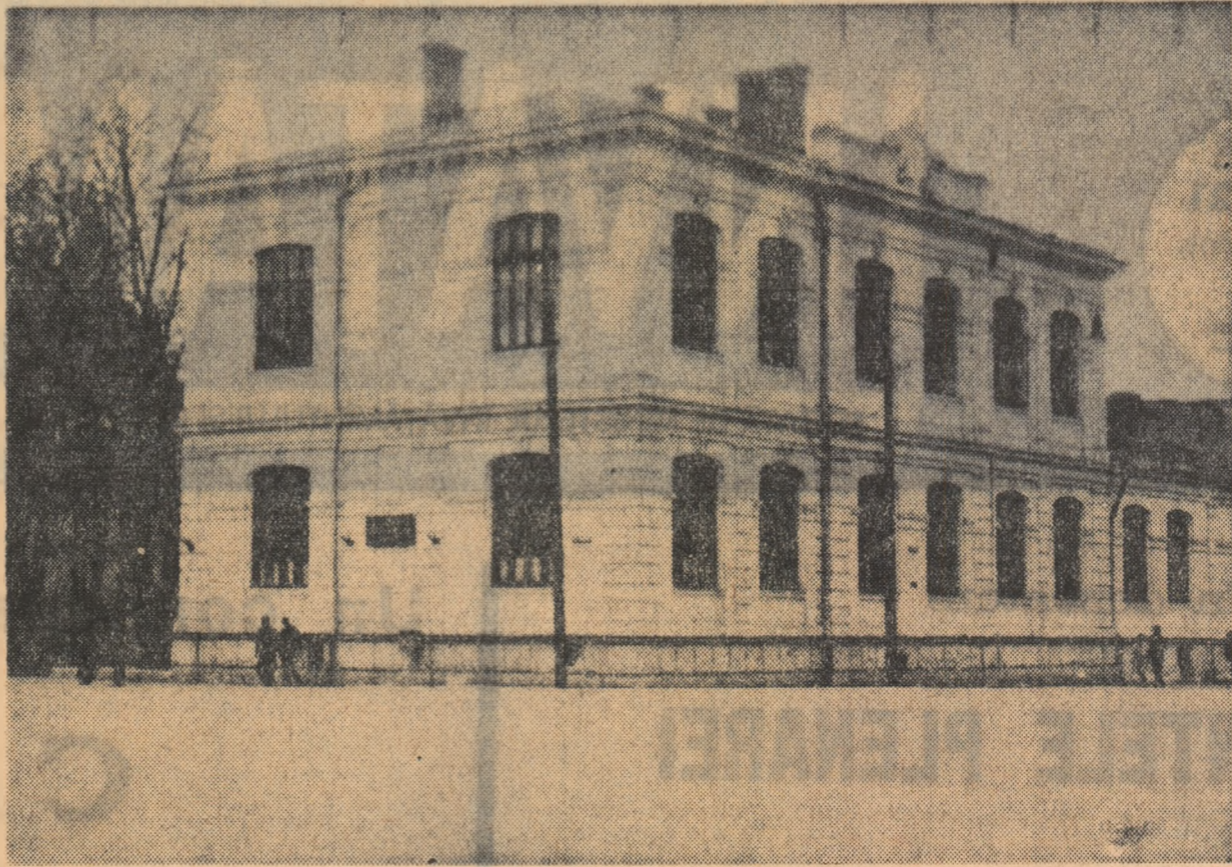
La clasa a II-a, unde aritmetica este predată de aceeași învățătoare, am asistat la lecția cu tema „Înmulțirea numărului 3”. Condusă și aici de preocuparea de a releva sensul operației, tov. Popa a folosit materialul concret pentru a demonstra elevilor că înmulțirea este o adunare succesivă a unor termeni egali. Ea a recurs la grupare și în cazul înmulțirii, prin descompunerea înmulțitorului. A folosit însă, pentru aceasta, procedeu indicat în manual, unde — descompunerea se realizează cu ajutorul unor raționalizări extrem de complicate care, pe lîngă că sînt foarte neclare pentru elevi, nu au nici o rațiune din punct de vedere matematic. De altfel, această formă nu indică destul de pregnant nici descompunerea înmulțitorului și nici nu evidențiază prin semnul plus operația de adunare. Ca urmare elevii sînt puși în situația să memoreze procedeele de calcul fără să aibă un sprijin

vizual simplu și complet. Ni se pare că mult mai indicat ar fi calea descompunerii cu ajutorul parantezelor. De exemplu, pentru 3×7 , în locul complicatei raționalizări din manual am putea recurge la prezentarea $3 \times 7 = 3 \times (3 + 4) = 3 \times 3 + 3 \times 4 = 9 + 12 = 21$, care are și avantajul rațiunii matematice.

O problemă mai complexă a apărut în clasa a III-a, unde învățătoarea Aneta Băduț a predat împărțirea în scris. Pentru a-i pregăti pe elevi ea a efectuat înțelții cu ei o serie de exerciții orale, în cadrul cărora deîmpărțitul a fost descompus în sute, zeci și unități, ceea ce a ușurat înțelegerea descompunerii cerute de împărțirea în scris. Și aici însă, ca și la clasa a II-a, scrierea desfășurată ca în manual nu ni se pare cea mai nimerită, întrucît nu indică și necesitatea adunării. Credem că ar fi mai util să se folosească și aici paranteza, în forma $963 = (900 + 60 + 3) : 3 = 900 : 3 + 60 : 3 + 3 : 3 = 300 + 20 + 1 = 321$. În felul acesta elevii ar vedea și-ar evita pedrele mecanice a acestora, dispusă acum într-un capitol special.

Lecțiile de aritmetică predate în clasele mici cuprind multe posibilități de pătrundere în sensul adică al noțiunilor disciplinelor respective. Depinde de învățători să descopere aceste posibilități și să le folosească cu eficiență, creînd astfel bazele înțelegerii aprofundate a cunoștințelor ce vor studia ulterior.

Prof. ELENA TULIPANT

Căldirea Școlii generale nr. 123 din Capitală

CENTENARE

O lecție vie

La numărul școlilor din Capitală care și-au sărbătorit intrarea în cel de al doilea secol de existență s-a adăugat recent încă una: Școala generală nr. 123, înființată, pe baza legii lui Cuza din 1864, în suburbia Gorganilor din Belvedere ca o doua școală divizionară a Școlii primare de băieți nr. 1 din „Culoarea verde”.

Evenimentul în sine nu are nimic neobișnuit. Asemenea festivități au mai fost și vor mai fi, căci numărul școlilor care, continuînd o tradiție milenară — legată de setea de învățatură a poporului nostru, s-au organizat în structurile prezvante de legea lui Cuza a crescut an după an. De fiecare dată însă aceste festivități sînt la fel de impresionante — și nu numai pentru cei care au prilejul să se reîntînească cu amintirea primilor ani de școală, asupra cărora au un puternic efect educativ.

Elevii Școlii generale nr. 123 s-au pregătit de mult să cinstească împărțirea unui veac de existență a școlii lor: au investigat arhivele, au luat cunoștință de momentele mai importante ale trecutului școlii. Toate acestea i-au făcut să aibă multe lucruri pline de semnificație. Și mai multe au aflat însă la festivitate, care a fost pentru ei o adevărată lecție vie. Au ascultat cu emoție cuvintele de prețuire rostite de foștii elevi ai școlii, unii dintre ei personalități marcante ale vieții noastre științifice, culturale și artistice, ca acad. prof. Gh. Mihoc, prof. univ. Nicolae Drogena și alții. În numele lor ing. dr. Ion Gudja, profesor universitar emerit, a spus, printre altele: „În frământul vieții de toate zilele, în impresionanta înfăptuire a celor mai fantastice visuri zămislite vreedată de geniu și minte omenească, în ritmul vertiginos al progresului tuturor ramurilor de activitate umană, într-un cuvînt, în necontenită și nestăvilă goană a prezentului înspre viitor, se uită uneori trecutul. Se uită că ideile actuale izvorăsc în bună măsură

din ideile de ieri. Cei care călătoresc povestesc că nu impresionează atît de mult cursul unui rîu, oricît de maiestuos ar fi el, ca izvorul lui modest, dar cloccotînd și plin de misterul stîncii din care țîșnește. Iar iubitorii de minunate privilegii naturale susțin că nimic nu este mai sublim ca ivirea zorilor care vestesc atît de fermecătorul răsărit al soarelui. La un astfel de mișcător spectacol din lumea ideilor și realizărilor sîntem convocați să asistăm astăzi și să ne dăm mai bine seama de trecutul plin de jertfe de muncă, de dăruire de sine, dar plin de glorie al școlii românești”.

Continuînd tradițiile înaintașilor

Una din primele școli din fostul județ, Fălciu — Școala generală nr. 3 din orașul Huși — a sărbătorit de curînd o sută de ani de la înființare. Evenimentul marchează bilanțul unor însemnate realizări ale învățămîntului elementar de pe meleagurile hușene.

Școala a luat ființă în 1867, din inițiativa unor oameni de ispravă, înalți emuli ai domnitorului Al. I. Cuza. Înființările dobîndite de ea de-a lungul anilor sînt legate strîns de numele unor jascăi care și-au pus întreaga putere de muncă în slujba învățămîntului, ca Ion Grozescu, primul ei învățător, Const. Antonescu, care i-a fost vreme de 20 de ani director, M. Leonard, autorul unei monografii a Hușului, Petre Gheșea, care a întocmit o monografie a școlii, Const. Lăscăr, figură notorie a învățămîntului hușean, autorul unor lucrări de istorie a școlilor din Moldova. Avînd printre dascăli ei asemenea oameni, școala se bucura de multă trecere în rîndurile populației, fapt probat, între altele, și de creșterea rapidă a numărului de elevi, ca și de înființarea, încă la începutul secolului, a unor cursuri pentru adulți, cu două secții.

etapă calitativ superioară în viața școlii, ca urmare a grijii pe care o acordă învățămîntului partidului și statului nostru. Îmbunătățirea radicală a condițiilor ei materiale, cuprinderea unui număr mereu mai mare de copii, transformarea în școală generală de opt ani, încadrarea unor dascăli cu pregătire superioară — iată cîteva din coordonatele datorită cărora activitatea Școlii generale nr. 3 din Huși cunoaște astăzi o efervescentă densitate. Continuînd tradiția înaintașilor, întregul colectiv didactic își orientează eforturile spre aplicarea creatoare a metodelor cu maximă eficiență instructiv-educativă. Printre altele, merită subliniată străduința colectivului școlii de a folosi consecvent mijloacele moderne audio-vizuale și preocuparea de a studia și experimenta elemente ale ciberneticii pedagogice.

Centenarul a fost sărbătorit duminecă, 12 noiembrie, într-un cadru festiv. Au luat cuvîntul reprezentanți ai organelor locale și regionale, profesori ai școlii, foști absolvenți și elevi. A urmat un program artistic sărbătoresc, interpretat de școlari.

V. N.

RELIEF

PE NEGATIV

Perseverare diabolicum est

În manualul „Istoria României”, pentru clasa a VIII-a, ediția 1965, la pagina 177 erau reproduse autoportretele lui Theodor Aman și Nicolae Grigorescu. În anul 1966, cînd manualul a fost retipărit, respectivele autoportretele au apărut la pagina 180, cu locul schimbător pe pagină, dar nu și cu denumirea schimbată. Astfel că dedesubtul autoportretului lui N. Grigorescu scria „Theodor Aman”, iar sub autoportretul lui Th. Aman — „Nicolae Grigorescu”. E o greșală de tipar care se poate înțelege și scusa.

Ceea ce e mai greu de scuzat este faptul că aceeași greșală apare, în aceeași formă, și în ediția 1967, la aceeași pagină 180, după ce s-a dat un nou bun de tipar la 7. I. 1967. E o înfrîngere? S-ar putea să fie. Numai că în același manual se păstrează, și după retipărirea din 1967, o altă greșală. Autorii perseverență în a-l numi pe cel care a citit hotărîrea adunării de la Alba-Iulia cu privire la unirea Transilvaniei cu România Vasile Goldis și nu Goldis, cum se chema el pe numele-i adevărat.

Errare humanum est, perseverare diabolicum.

BORIS GROSSU

Bătrînul Arhimede n-a greșit!

Elevii clasei a IX-a studiază la fizică, după cum bine se știe, legea lui Arhimede: „Un corp cînd este înțers în jos în sus cu o forță egală cu greutatea lichidului deplasat de acel corp”. E o lege absolută riguroasă, pe care secolele n-au dărîmat-o.

Dar iată că tot elevii clasei a IX-a înțeleg în manualul lor de fizică, la 4 pagini mai departe de pagina unde e prezentată legea lui Arhimede, cîteva probleme, de aplicare a acestei legi. O mostră: „Un corp de cupru cîntărește în apă 850 g. Cît va cîntări în aer și în alcool?” Umilți, elevii se întrebă, mai ales după ce vîd în manual și rezultatele, care deată că masa corpului de cupru are trei valori diferite, după cum se află în aer, în apă sau în alcool: „Să fi greșit bătrînul Arhimede? Un corp, oricare, e pînă într-altă de versatil încît își schimbă masa în funcție de mediul în care se află?”

Linștiți-vă, dragi elevi! N-a greșit Arhimede, ci manualul, care, în loc să se refere la greutatea corpurilor, s-a referit la masa lor.

E. SIBIANU

Genul „expediat” și consecințele lui

Nu putem judeca lecțiile de geografie pe tema „Apa în atmosferă”, țînită de profesora Niculina Oprea la clasa a VII-a a Școlii generale din comuna Mătasaru, raionul Găești, fără să luăm în considerare cîteva circumstanțe atenuante care, în ultimă analiză, constituie probabilitatea însoțită a curenților acestor lecții. Este de arătat, mai întîi, că profesora și-a început munca didactică abia în toamna acestui an. Dacă mai adăugăm apoi și faptul că „tracul” obișnuit al unor profesori, atunci cînd asistăm cineva la lecțiile lor, a fost cu atît mai pronunțat de data aceasta cu cît are prilejul de primul contact cu o asemenea asistență. Înțelegem de ce lecția n-a fost izbită.

Dincolo de aceste condiții, modul în care s-a desfășurat ora ridică o problemă generală, valabilă și pentru alți profesori, indiferent dacă au o practică mai bogată sau mai sumară, dacă au mai mult sau mai puțin „trac”. Este o problemă privitoare la judicioasa dozare și distribuția a articulațiilor lecției pe rezerva de minute în care trebuie să

se deruleze ea și, în strînsă legătură cu aceasta, de ritmul, densitatea, profunzimea și eficiența ei.

Primele consumării materialului înainte de timp în cazul lecției sînt de tov. Oprea s-a anunțat încă din prima ei „verigă”. Pentru verificarea cunoștințelor au fost chemați la tablă doi elevi. O elevă „pregătită”, care știa lecția „ca pe apă” și un elev care s-a arătat paralizat și uluit de fiecare nouă întrebare. Limitată în cea mai mare parte la cei doi, verificarea a decurs foarte rapid. Răspunsurile elevului eșuau după cîteva ezitări, a trăgînd în țîr și a rețîșii a promisiă a colegii sale. În timp ce întrebările adresate acestora declanșau automat o replică-recitare, consumată într-o clipire. Lucrurile au fost luate ca atare. Profesora n-a încercat să vadă dacă nu cumva elevii învătase toșii, dar își pierduse poate cumpătul, intimidat de situația în care se afla, după cum n-a încercat să constate nici dacă dincolo de răspunsurile aldoamna ca în carte ale elevii există o reală înțelegere a noțiunilor expuse sau numai me-

morarea mecanică a unor fraze.

În scurtă vreme deci acest prim moment al orei a fost epuizat și s-a trecut la predarea lecției noi. Acum vorbim mai departe „Apa în atmosferă”.

Speram că măcar acum precipitarea din prima parte a lecției va face loc unui ritm normal. Dar predarea propriu-zisă s-a desfășurat cu aceeași viteză. Am aflat din goană că „învelșul de ape se numește hidroferă”, că starea apei în atmosferă depinde de temperatura aerului, că ceața se formează în straturile mai joase ale atmosferei, iar ploaia în cele mai înalte. Cu aceeași grabă s-a dat informații despre tipurile de nori, despre felul cum sînt rîspîndite diferitele precipitații pe glob.

Fixarea, oricît de lungă și de ușor revărsită și insistență, nu a înghițit nici ea mai mult de cinci minute. Mai era însă ceva de făcut. Trebuia comunicat elevilor planul recapitulării cunoștințelor pentru prima teză trimestrială. Numai că și această comunicare ar fi luat tot cinci minute. Or, timp mai era, slavă domnului. Cîm

V. OCTAVIAN

Unde este locul lecției?

Poate mai mult decît la oricare altă disciplină, la științele biologice — îndeosebi la botanică și zoologie — lecția dă posibilitatea realizării acelei mult dorite conexiuni între cunoștințele căpătate de elevi în viața de fiecare zi și cele de proveniență livrescă. Puntea de legătură între cele două categorii de cunoștințe poate fi — atunci cînd este bine folosit — materialul didactic.

Am urmărit, prin prisma acestor considerații, cîteva lecții de științe biologice la Școala generală nr. 2 din satul Moara Săracă, raionul Urziceni. Dispunînd de un bogat și variat material recoltat de elevi, ora de botanică de la clasa a V-a, avînd ca temă recapitularea cunoștințelor despre organele plantei, a fost foarte interesantă. Profesora Marcela Costache a condus bine dialogul, obținînd ca aproape toate generalizările să fie formulate direct de elevi. Pe materialul cules de ei de pe cîmp sau din grădina, s-au făcut observații asupra principalelor părți componente ale plantei, iar pentru descrierea structurii anatomice a acestora s-au folosit planșe și mușaje.

Și totuși, lecția la care am asistat a avut și fisuri. Urmărind atent desfășurarea lecției oricine

și poate da seama că întrebările pe care elevii le scotocesc mai dificil sînt cele care se referă la procese și fenomene care nu au putut să fie verificate cu propriii ochi. Aflăm că despre unele din experiențele pe care profesora ar fi putut să le facă de-a lungul lecțiilor în care a predat capitolul respectiv doar ei s-a vorbit elevilor. Ei reproduc cele auzite sau cele citite în manual, dar, vădit, o fac cu mai puțină convingere.

La o altă lecție, de data asta de zoologie — de asemenea în generală bună — pe care a ținut-o la clasa a VI-a profesora Irina Vidican, am remarcat că elevii sînt nesiguri la niște întrebări aparent elementare. De pildă, ei n-au putut să spună cum arată botul artului. Desigur, văzuseră cu toții mamifere insectivore, dar fără a le observa cu toată atenția. De aceea era absolut necesară și observarea științifică — directă sau prin intermediul unor exemplare împalate, al unor planșe, proiectii etc.

O asemenea observare — ca și efectuarea experiențelor de fotosinteză, la care ne-am referit mai sus — este bine să se facă în laboratorul de științe biologice mai cu seamă că acesta există.

Școala — construită relativ recent — are un spațiu de laborator, dar el este insuficient valorificat și slab dotat: cîteva planșe, puține mușaje, aparatul de laborator desprecizat. N-ar strica, desigur, o mai mare atenție a organelor de învățămînt pentru dotarea noilor școli și îndeosebi a celor care au laboratoare. Dar în organizarea unui laborator multe depind și de școală. E o mare dificultate procurarea unei arii sau cîrte? Nu este — prim-mul răspuns. Fiește, în școlile sătești există mari posibilități de procurare și conservare a unor insecte, crustacee, moluște și a altor nevertebrate sau a unor pești, batracieni, reptile și mamifere. S-ar putea alcătui și lerbare, colecții de seminte etc. Trebuie mai multă preocupare, mai multă strădanie pentru autoutăierea laboratoarelor cu mijloace proprii.

Și atunci — revenînd la lecțiile noastre — s-ar putea folosi din plin toate potențele instructive pe care le oferă fiecare temă. Desfășurate într-un cadru corespunzător, în prezența materialului didactic, lecțiile ar avea numai de cîștigat.

AL. I. VLADIMIR

Cotitura de 180 de grade

NOTIPION

Ca în orice lucru mare, totul a pornit de la o idee: trebuie făcută o cotitură în muncă cu directorii de școli din Baia Mare. Așa nu mai merge! — și-au spus tovarășii de la secția de învățămînt a orașului. Trebuie să întreprindem ceva, să luăm o inițiativă de să se ducă vesela. Și dacă se poate, să realizăm ceva spectaculos și durabil, ca să rămîna și pentru posteritate. Care-i hiba ce se cere grabnic remediată? Asta-i: sînt prea puține registre și scrise în școală; directorii au de completat prea puține formulare. Deci să mai fie cîteva. Îmbunătățim astfel con-

ținutul muncii de îndrumare și control. Așa s-au născut cele două volume (sic) ale unui registru de activitate al directorului de școală, care au și fost de îndată tipărite la întreprinderea poli-grafică din localitate. Un volum pentru planuri și un alt volum pentru asistențe la ore. Dar și pînă acum directorii aveau așa ceva — veșii spune. Da, nu mai că pînă acum fiecare își întocmea, să zicem, planul de muncă săptămînal și în mod operativ, pe o agendă de birou; consemna asistențele la ore într-un caiet obișnuit sau chiar într-un

registru pe care îl procura de la librărie. Acum, însă, totul se face pe hîrtie de cea mai bună calitate, volumele sînt legate în pergament albăstru și încrustate cu litere aurite. Înăuntru există multe capitole, rubrici, rubricuțe, frumos orînduite și lîinate. Înainte un caiet pentru asistențe la lecții costa doi-trei lei. Acum, „volumele” costă o sută de lei. Îmbunătățirea este, deci, radicală!

Inițiativa aceasta fiind proiectată experimental pe doi ani, nu s-a putut încă ajunge la concluzii asupra eficienței sale. (Nu vorbim de eficiența economică, pentru că aceea a fost resimțită din plin de bugetul secției de învățămînt). Denumindă

trebuie să ne mulțumim, deci, cu simple păreri. Iată cîteva: O directorie liravă: Sîntem mulțumiți că secția se îngrjește de condiția noastră fizică. Gîndiți-vă ce antrenament facem zilnic manipulînd volumele care cîntăresc aproape două kilograme!

Un director tipic: Incadrîndu-mă în toate tiparele și completînd toate rubricile, sînt cînd desigur o activitate creatoare.

O directorie adjuncată de curînd promovată în muncă: Mi-am învîlit cîtele în hîrtie roz. Prea îmi sînt proaspete în minte glumele colegilor la vederea... „registriului albăstru”

Un director gospodăruț: Tîi! Cîte cărți din biblioteca școlii sînt legate cu pergamentul ăsta!

Păreră noastră: a jung părerile de mai sus.

MIRCEA IONEL

Cum respectă școala contractul pe care l-a încheiat cu părinții elevilor?

Anal scolar a adăugat noi clauze contractului făcut care se încheie între școala și familie, clauze impuse de cerințele mereu sporite ale instruirii și educării elevilor. Sînt create cele mai bune condiții pentru ca acest contract să poată fi respectat în toată măsură? Se vedeașcă ușile, eficiente, căile folosite de școala în legătură cu familia, asigurarea unității de vederi și de acțiune, frontul educativ comun ce trebuie realizat de acești doi factori? Izbucșia școala, prin conținutul acțiunilor sale, să dezvăluie părinților sensurile multiple ale influenței lor educative, să vină în sprijinul lor, operativ și prompt, în fiecare etapă de dezvoltare a copilului lor? Despre aceste probleme, deosebit de importante în bunul mers al colaborării dintre școală și familie, am discutat cu numeroși pedagogi și părinți.

Nu se poate spune că în acest domeniu de activitate nu există căutări spre cât din ce în ce mai bune, că nu s-a găsit o seamă de modalități interesante de a-ți atrage chiar și pe părinții mai indiferenți. Sînt școli, cum e bunăoară Liceul „Mihail Sadoveanu” din Capitală, Liceul din Comănești sau Liceul nr. 5 din Craiova, care au reușit, prin antrenarea unor pedagogi, psihologi, medici sau juriști cu experiență, să facă din lectoratele pentru părinți o adevărată școală. Sînt de asemenea numeroși învățători, profesori și diriginți care au găsit cheia spre inima părinților, făcându-i aliați de nădejde ai școlii. Există numeroase exemple în care intervenția școlii, a pedagogilor și a rezolvat situații dificile ivite în viața unor familii, situații ce dăunau bunei creșteri și educării a copilului.

Din păcate, însă, în colaborarea școlii cu familia spiritul inovator, formele vii, eficiente, își fac loc mai greu. Persistă încă multă superficialitate, se fac organizații de multe ori acțiuni de mînatul. Există încă în acest domeniu multă scriptologie inutilă. Faptul că unele organe de învățămînt se interesează în primul rînd dacă se încheie cu regularitate procese-verbale după fiecare sesiune cu părinții l-a făcut pe unii directori și diriginți să considere că mai important e procesul-verbal, nu acțiunea în sine, și, ca atare, dacă fetele ce realizează s-au obținut în activitatea cu părinții și se prezintă registrul de procese-verbale de parcă acestea ar putea ține locul muncii vii, eficiente.

Izbește, în multe locuri, monotonia tematicii expunerilor organizate pentru părinți. La un liceu din raionul Medias în trimestrul I al anului școlar trecut s-a tratat tema „Importanța colaborării dintre școală și familie” (vai de părinții elevilor din clasa a XI-a, cătoră li am li s-a tot vorbit despre această importanță!). În trimestrul al II-lea, e drept, subiectul s-a mai schimbat. S-a făcut o expunere despre „Rolul legăturii dintre școală și familie”. Lăstind la o parte gluma, ne întrebăm ce lucruri noi pot comunica astfel de referate, cul po folosi ele? Și unșori nici măcar nu le citește un profesor, ci sînt transmise de un dîzător agățat pe peretele unei clase...

Întă ce ne spune Monica Măcovel, mama unui elev din clasa a V-a de la Școala generală nr. 172 din București, despre lectoratele la care a participat: „Am amintesc cu ce interes am venit pentru prima dată la lectorat acum 5 ani, cînd copilul meu era în clasa I. Atunci a fost și prima decepție. Referatul nu ni se adresa nouă, celor care doream să știm ceva despre problemele clasei I, ci tuturor părinților, cu niște probleme pe care le cunoșteam și fără să participăm la lectorat. În clasa a II-a am continuat să frecventez lectoratul din datorie față de școală, de învățător. Culeșea a fost că am auzit absolut același referat. Și am dit

an, pînă acum, cînd copilul meu este în clasa a V-a, a fost tot așa”. Aceași superficialitate caracterizează unșori și sesiunile cu părinții pe clase. Nu o dată astfel de sesiune se reduc la aceea că diriginții la catalogul și înșiră notele obișnuite de elevi (cu toate că părinții le cunosc din carnetul de note și din discuțiile individuale), oprindu-se din cînd în cînd asupra cîre unui elev cu admoestări ca: „Merge prost”, „Copilul dv. e un lenes” etc. Se mai vorbește apoi cîte ceva despre înșiră, despre disciplină, se mai muștruluește cîte un părinte care nu ține legătura cu școala — și cu asta sesiunea se încheie. Cine dă acestor diriginți dreptul de a-i umili în public, de a-i ignora chiar pe părinții elevilor lor? Nu numai niște specialiști în educație, cum se presupune că sînt profesorii, dar și simpli oameni de bun simț își pot da seama că pe o asemenea cale nu se poate obține nimic dect cel mult vrăjbit laire părinții elevilor lăudați și ce: ai căror copii sînt taxați de „lenes”, „proști”, „incapabili” și, pînă la urmă, animozitate între școală și familie. De ce ne mirăm că în asemenea împrejurări se iscă certuri și răzvăliri între părinți sau că, așa cum ne relatează prof. Ioncu Popescu din Tîrgul Jiu, în sesiunile pe școală sau pe clase părinții discută pe seama unor profesori de care nu sînt mulțumiți?

Nu de etichetări cu nevoie părinții în sesiunile organizate de școală care, mai mult ca lectoratele, sînt cadrul cel mai potrivit pentru discuții deschise, prietenoase, ca între oameni care urmăresc același scop. În aceste sesiune și așteaptă să auză sfatul și îndrumările competente ale pedagogului, cuvîntul său, indicații concrete; ce mîsură să ia cu elevul care „merge prost” sau cu cel „lenes”, ce să facă cu celălalt care „rage chibul”, cum să procedeze cînd apar influențe proște etc. Despre soluțiile concrete, operative și eficiente care se impun într-un caz sau altul, despre problemele importante pe care le ridică clasa într-o etapă sau alta de muncă, despre ajutorul pe care poate familia să-l aducă școlii se discută înșă în unele școli precu puțin, sau chiar deloc. Sînt în schimb diriginți care mai via unșori cu „soluții” ca acestea: „Dați-i fiului dumneavoastră o sîntă

bătăle — știți, noi n-avem voie în școală — și garantez că o să se îndrepte”. Căi pentru îmbogățirea tematicii lectoratelor și sesiunilor pe clase, pentru găsirea unor forme mai vii, mai atractive de dezbateri a problemelor de instrucție și educație cu părinții, pentru lăstirea din această monotonie și rîndă, se găsesc la îndemîna fiecărei școli, a fiecărui diriginț. Un sondaj care s-a făcut periodic în rîndurile părinților ar aduce nenumărate sugerșii în această privință. Pe baza unui asemenea sondaj, ne-a relatat prof. Gheorghe Movilă, directorul Liceului din Comănești, tematica lectoratului pentru părinți organizat la școala respectivă s-a îmbogățit cu multe subiecte care îi interesează în mod deosebit pe părinți, ca de exemplu: „Responsabilitatea socială și juridică a familiei”, „Cum să-l îndrumăm ca părinte pe copilul nostru în alegerea prietenilor” etc. Un procedeu bun am lăstinit și la Școala generală nr. 164 din București, care a pus la dispoziție părinților un panou unde sînt periodic afișate recomandări de materiale pedagogice și o cutie în care aceștia își pot comunica doleanțele, propunerile.

Din discuțiile purtate am aflat că pe părinți îi preocupă încă multe probleme de educație pe care școala, din motive de neștiințe, ignoranțe sau de neînțelegere, nu le mai discută. Majoritatea părinților sînt nevoiași și fie mai concret, mai sistematic îndrumați cînd copilul lor se află în fața unor praguri. „Feteia mea a trecut în clasa a V-a — ne spuneu testătoarea Maria Gîlu din Capitală — și aș fi vrut ca la prima sesiune pe clasă să ni se spună cum să le ușurăm copiilor noștri trecerea la învățătura cu mai mulți profesori. Nu s-a pomenit înșă nimic despre așa ceva”. Ajustorul Radu Albu, de la Uzinele „23 August”, are un băiat în clasa a X-a. A aflat de la el că „a fost repartizat” la secția reală. „Știu că-l place matematica, dar este bun și la limba română — spune el. O fi oare cea mai potrivită secție? Nu-mi pot da seama. Este o problemă importantă pe care dirigințele școlii trebuie să o discute serios cu noi, părinții, încă de anul trecut, dar n-a făcut-o”.

O mentalitate pe cît de greșită pe ațt de gravă. Nu numai că nu se discută cu părinții despre

dirința elevilor de a merge la o secție sau alta, nu numai că nu li se fac cunoscute aptitudinile reale ale copiilor, dar aceștia sînt „repartizați” din oficiu, în loc să fie ajutați să-și aleagă ei singuri secția. Și nu rașoni, dacă se justifică în fața părinților „repartizarea” făcută, argumentele sînt de genul: „Copilul dumitale e mai slab, de aceea e la secția umanistă”. Dacă sînt părinți — și sînt destui — care în mortis și albat copiii la „real”, și apoi la politehnică, chiar dacă locul lor nu e acolo, atunci se fac vinovați de acei diriginți care, în loc să stea pe larg de vorbă cu părinții despre problemele orientării școlare și profesionale, folosesc în acest domeniu metode administrative.

Și la fel sînt tratate de acești diriginți, atunci cînd nu sînt complet ignoranți, o serie de probleme legate de relațiile adolescentului cu mediul, de educația sexuală etc. În toate aceste probleme părinții au nevoie de sfatul competent al unor oameni cu pregătire și experiență. Este de aceea îndreptățit procedeu al școlii care, de parte de a ocoti asemenea probleme, le abordează cu seriozitate și, atunci cînd au posibilitatea, invită să vorbească în fața părinților, pentru a-și elucida mai bine, medicul, juristul, psihologul sau filosoful. În scopul exemplificării, sîmne documentare și artistice, dispoziție materiale ilustrative.

Colaborarea cu familia nu trebuie să rămîna doar o cerință teoretică, un obiectiv pe care să-l trecem cu regularitate în fiecare plan de muncă, și cu aceeași să considerăm că ne-am făcut datoria. Ea trebuie să devină o preocupare permanentă și sistematică, o activitate organizată științific, în mod gradat și diferențiat, cu o metodică bine precizată.

Am ridicat aici doar cîteva aspecte ale colaborării școlii cu familia. Scetăm că cele semnificate de interlocuții noștri pot constitui pentru școală, pentru pedagogi, o îndemna spre a medita la soluții care să ducă la îmbunătățirea activității în acest important domeniu al muncii didactice.

MONICA VERDES

PE ORDINEA DE ZI ADOLESCENȚA

Cunoaștem îndeajuns aspectele multiple și complexe pe care le ridică adolescența? Ne apropiem cu destulă înțelegere de ea, răspundem întodeauna marii sale receptivități, seși sale de cunoaștere, de afirmare, gîșim cele mai vii, mai potrivite metode în activitatea cu adolescenții? Ne întemeiam întodeauna, în relațiile cu adolescenții, pe cunoașterea psihologiei lor? Aceștia cu fost cîteva din problemele dezbătute la simpozionul organizat recent la Craiova de către Institutul de Științe pedagogice din Capitală, în colaborare cu baza de cercetări de cîrind creată în acest oraș.

Participanții la acest simpozion — profesori, diriginți, directori, cercetători în domeniul pedagogiei și psihologiei, secretari ai organizațiilor U.T.C. din școli — au ascultat cu deosebit interes cîteva comunicări, rezultat al unor cercetări ample, care au prezentat o seamă de puncte de vedere în legătură cu problemele pe care le ridică adolescența în fața școlii, a pedagogilor.

Comunicarea „Perspective ale orientării școlare și profesionale” elaborată de dr. Dumitru Salade, director adjunct al Institutului de Științe pedagogice, și prof. Romeo Dăscălescu, secretarul științific al Institutului, a făcut cunoscute măsurile luate în ultimul an în vederea definirii unui sistem al orientării școlare și profesionale — introducerea în cîteva școli experimentale a psihologilor școlari, înființarea unor cabinete de orientare profesională la București și Cluj, programarea unor simpozioane tematice în aceste centre etc. — subliniind în continuare necesitatea de a se aprofunda cunoașterea dinamicii profesiunilor în raport cu perspectivele economice naționale, de a se lărgi mijloacele de investigație a intereselor profesionale ale elevilor și de a se accentua latura educativă a orientării lor. În legătură cu aceasta s-au menționat cîteva măsuri ce trebuie luate în viitor: crearea de cadre specializate în țară și peste hotare, transformarea cabinetelor actuale în laboratoare de orientare școlară și profesională, organizarea unor centre interșcolare cu acest profil, ca și constituirea unui organism central, de coordonare a activității în componența căruia să intre pedagogi, psihologi, medici, sociologi, economiști.

Interesantă prin menționarea unor puncte de vedere care se confruntă pe plan mondial în problema adolescenței, ca și pentru concluziile dezbătute în urma unor cercetări și sondaje întreprinse în diferite licee, asupra unui număr mare de adolescenți, a fost expunerea prof. dr. Ion Dumitrescu, cercetător principal la baza de cercetări din Craiova, intitulată: „Este inevitabilă „criza” în conduita adolescenților?” Pornind de la faptul că adolescența este un complex de factori constitutivi în care se împleteșc în mod organic și inseparabil factorul biologic cu cel psihologic și sociologic, autorul a arătat că fenomenul de „criză” în conduita adolescenților nu este un fenomen general obligatoriu. El apare mai frecvent în condițiile societății capitaliste, care frînează afirmarea personalității tinerilor, realizarea aspirațiilor lor, generînd o atitudine refractară față de a dultii. În societatea socialistă, integrarea socială a adolescenților se realizează în condiții considerabil mai favorabile, ca rezultat al condițiilor social-economice și al unei

susținute munci educative. Dacă apar totuși fenomene de contradicție — și practica a dovedit că apar — ele se datoresc faptului că nu se ține seama întodeauna de specificul acestei vârste, de cerințele ei. Adolescenții dovedesc receptivitate pentru acele forme de muncă educativă care corespund funcției de depășire și manifestă rezistență mai ales față de formele care merg în exclusivitate pe linia funcției de adaptare. În consecință — s-a subliniat în comunicare — este necesară stimularea funcției de depășire și evitarea tendințelor de standardizare, menținerea unui echilibru între cele două funcții, individualizarea activității educative.

La rîndul ei, comunicarea „Adolescența ca obiect al cercetării pedagogice”, prezentată de prof. dr. Petre Bărbulescu, șeful secției educative din Institutul de Științe pedagogice, după ce a făcut o incursiune în cercetările efectuate în acest domeniu în țară și peste hotare, s-a referit la faptul că problema adolescenței trebuie privită în lumina transformărilor ce apar la această vîrstă, determinînd o adevărată restructurare a personalității pe plan anatomic-fiziologic, psihologic, moral cetățenesc și social-politic. Participanții la discuții au abordat, în cuvîntul lor, problemele practice ale educației adolescenților, combatînd unele forme învechite, unele mentalități depășite care se mai manifestă în acest domeniu. S-a arătat bunăoară că în unele școli, ca și în cadrul unor organizații U.T.C., se desfășoară o activitate formală, care este departe de a răspunde interesului și preocupărilor adolescenților. Unele planuri ale diriginților, ale secretarilor U.T.C., abundă în acțiuni monotone, la care tinerii vin doar din obligație. An după an se reiau teme foarte generale ca „Drepturile și îndatoririle elevilor”, „Importanța disciplinei conștiente”, „Importanța regulimii zilnice al elevului”, „Cum înțeleg să-mi ajut colegul de clasă”, „Importanța păstrării avutului obștesc” etc., care se discută, în aceeași formă lipsite de orice atractivitate, din clasa a V-a pînă în clasa a XI-a. Nu e de mirare că adolescenții nu manifestă nici un fel de interes pentru asemenea discuții. În schimb, așa cum a subliniat prof. Viorica Ionăș, secretara Comitetului orașenesc

U.T.C., ei se arată deosebit de interesați cînd li se propun discuții pe teme ca „Ce înțelegem prin feticare”, „Ce înseamnă a fi modern”, „Cum ne alegem prietenii”, la care participă, fără mobilizare specială, în număr foarte mare.

Mai mulți vorbitori priinți care conf. Const. Cloroianu, prof. Traian Nica, prof. Gh. Olaru au arătat că inițiativele elevilor, dorința lor de a organiza acțiuni care le-ar da prilejul să se afirme nu sînt luate întodeauna în seamă, pînă la unii profesori nu le acordă suficientă încredere. Unii diriginți, de pildă, nu-i lasă să pună singuri la cale o excursie de scurtă durată sau un spectacol pentru că „cine știe ce se poate întâmpla”, alții interzic organizarea reuniunilor de teamă că elevii vor dansa dansuri „decadente”, sau fac la aceste reuniuni pe polițai, strîcîndu-le tot gustul de distracție. Nu o dată, în loc ca profesorii să se comporte ca niște îndrumători cu mai multă experiență, o fac pe dădacele sau, și mai rău, calcă cu brutalitate peste sentimentele gimnășe, desfăcînd corespondența personală a adolescenților și comentînd-o în fața clasei, muștrulindu-i în plină cancelarie etc. Toate acestea, s-a arătat pe bună dreptate, nu fac dect să-i îndepărteze pe elevi, să-i facă să privească pe cei ce se comportă așa cu neîncredere sau chiar cu ostilitate.

Abordînd problemele orientării profesionale, participanții la discuții au semnalat că și în acest domeniu se întîlnesc multe aspecte formale. Se pierd mulți studenți încă din anul I, arăta prof. Vasile Pușpăș, pentru că în școală n-au fost îndrumați cum trebuie, în funcție de aptitudinile lor reale. „La începutul acestui an — a arătat conf. univ. Gh. Stancoveanu — unii studenți de la matematică au cerut să treacă la filologie. Întrebați de ce au venit la facultatea de matematică dacă îi interesează literatura, au mărturisit că în liceu au fost repartizați „din oficiu” la secția reală. Este de la sine înțeles că e vorba de necunoașterea elevilor, de lipsă de spirit de răspundere”.

O serie de vorbitori s-au referit la necesitatea unei mai bune pregătiri pedagogice și secretarilor U.T.C. care lucrează cu adolescenții. În prezent nu există înșă dect prea puține materiale care să trateze problemele specifice adolescenței, iar cele existente — originale sau în traducere — sînt insuficient popularizate. Ar fi bine să existe bunăoară un buletîn de informare pedagogică care să fie difuzat în licee și din care cadrele didactice să se poată documenta. S-a cerut de asemenea ca „Revista de pedagogie” să informeze mai larg cititorii asupra discuțiilor ce se poartă pe plan mondial în problemele adolescenței.

Inițiativa Institutului de Științe pedagogice și a bazei de cercetări din Craiova de a pune în dezbateri o temă atît de importantă ca adolescența s-a dovedit rodnică. Schimbarea de opinii pe care l-a prilejuit simpozionul va îndemna la fiecare obiect în parte. Totodată, cu propus să se elaboreze și pentru părinți indicații tipărite în broșuri, după care ei să se orienteze în sprijinul pe care-l dau acasă copiilor lor.

Tovarășea Valeria Matei, directorul Școlii generale nr. 6, a vorbit despre necesitatea unei mai strînse colaborări între Ministerul Învățămîntului și Ministerul Comerțului Interior pentru organizarea unor centre de difuzare a materialului didactic și pentru crearea de magazine în care să se vîndă desuși de la întreprinderi (strme plăci din metal, material plastic etc.) de unde școlile să poată achiziționa cele necesare activității practice cu elevii în cercuit.

M. ROBEA

În vizită la Muzeul Octavian Goga din Clucea

Un consens general — calitatea

(Urmare din pag. 1-a)

Capacitatea profesională trebuie să primeze

Competența trebuie să primeze, cu fost de părere toți vorbitorii, atunci cînd este vorba atît de promovarea în funcții, cît și de transferarea cadrelor didactice. Aceasta, și nu altul, este criteriul cel mai important prin care se asigură obiectivul esențial al învățămîntului — bună pregătire a elevilor. Promovarea sub orice aspect — trecerea de la sat la oraș, din localități mici în localități mari, de la o școală de 8 ani la o liceu, de la o școală mică la o școală mare — se impune să aibă la bază un criteriu care să stimuleze perfecționarea profesională continuă. Ca atare, hotărîtoare ar trebui să fie aici competența, capacitatea profesională. Tov. Simion Toma consideră chiar că ar fi îndreptățit și un spor de salarizare pentru predarea la clasele mari. Desigur că, așa cum arăta tov. Maria Mitrică, directorul Școlii generale nr. 2 (care nu a susținut această propunere) în orice loc s-ar afla, catedra impune o activitate de calitate și nu putem să admitem că în școlile mici sau la clasele mici se duce

o activitate de calitate redusă. Dar, așa cum a subliniat majoritatea participanților, criteriul calității, al competenței în promovarea cadrelor se bazează pe faptul că atît trecerea de la o școală mică la o școală mare, cît și trecerea de la școală mică la clasă mari sau dintr-o localitate mică într-una mare presupune complicarea activității instructiv-educative, ceea ce cere un plus de experiență și capacitate. Predarea matematicii la clasa a XI-a, de pildă, nu-i tot una cu predarea ei la clasa a V-a, după cum nici predarea istoriei literaturii nu-i tot una cu predarea lecturii literare. O dovedește, între altele, și faptul că sînt desule cadre didactice care oculesc clasele mari, din pragul bacalaureatului și al admiterii în facultate, pe motiv că le dau mai multă bătaie de cap.

Susținînd ideea primatului capacității profesionale, tovarășul Ștefan Iacob, lector la I.P.C.D. Brașov, a insistat asupra necesității de a se da o atenție sporită pregătirii pedagogice a viitoarelor

cadre didactice și de a se manifesta o exigență mai mare la admiterea în institutele pedagogice. Referindu-se la promovarea în muncă, participanții la discuții au atins și reversul acesteia. El și-au arătat nedumerirea pentru faptul că nu se aplică măsuri eficiente cînd se constată incapacitatea, incompetența profesională. Critica este bună — spuneu tovarășul Alexandru Găvescu, directorul I.P.C.D. Brașov — dar nu trebuie să rămînem la ea. Cînd un profesor nu-și face datoria, cînd munca lui la clasă este evident necorespunzătoare, confirmată ca atare de organele de control, să se poată lua măsuri care să pună capăt unei situații anormale ca această.

Condiții pentru o îndrumare efectivă

Problema informării conține în specialitate se pune, desigur, și cînd e vorba de corpul de control — au observat, pe bună dreptate, vorbitorii. Referindu-se la faptul că se întîmplă ca unii inspectori să obțină rezultate slabe la examenle de grad, tov. Alexandru Găvescu a adus în discuție situația care se constată frecvent la secțiile de învățămînt. Inspectorii sînt unșori coplesțiți cu atîtea sarcini pe care sfatul le are în

Discuțiile s-au oprit și la condițiile ce trebuie create pentru informarea în specialitate a profesorilor. Răgazul pentru studiul individual a fost o dorință unanim exprimată. Vreau — spuneu tov. Magda Iliu, directorul Școlii generale nr. 15 — să am timp să citesc, și totodată să am materialul de specialitate pe care să fac propriile mele sublinieri și adnotări. Or, acest material se editază în tiraje prea mici. Aș dorî apoi — a adăugat ea — să pot citi cursurile ce se predau acum la facultate pe care am absolvit-o cu ani în urmă, pentru a mă pune la punct cu ceea ce știința a adus nou în țare.

alte sectoare dect învățămîntul, cu atîtea sarcini administrative, gospodărești și, pe de altă parte, cu o atît de interminabilă activitate de birou, pentru alcătuirea de rapoarte, informări, situații, evidente, etc., etc., încît totuși munca de specialitate, pentru care a fost creată funcția lor, este lăsată la urmă. Și atunci este de așteptat ca și informarea prin studiu individual să fie neglijată, și ca atare să se ajungă la o rămînire în urmă.

În perioadele în care sfaturile populare cu probleme deosebite în agricultură, de exemplu, concentrează forțele lor spre acest sector. Cum inspectorii școlari sînt forțe ale sfatului, sînt și ei mobilizați pentru rezolvarea sarcinilor din acest sector. Și învățămîntul „mai așteaptă”. Vine altă dată un moment cînd sporesc sarcinile în alt domeniu și învățămîntul iar așteaptă. Pe lângă acestea, analiza activității secțiilor de învățămînt e fac oameni care nu cunosc problemele și sarcinile din acest domeniu. De aceea promovarea elevilor a fost mult timp privită ca o sarcină de plan, activitatea profesorilor, a școlilor, fiind lăscată după procentul elevilor promovati. Urmarea — note mari, ca să trecă și cei ce nu merită. Discuțiile au confirmat cele constatate de noi la secția de învățămînt a orașului. Inspectorii nu-și vedeau capul de treburi. Erau înecați în lucrări de birou, situații și evidente, pe care urma să le împartă apoi cu dărnicele, la cerere, în dreapta și în stînga. Necesitatea ca organele de învățămînt locale să nu mai fie antrenate în rezolvarea sarcinilor din alte sectoare, sau în lucrări mărunte și unșori inutile de birou, a fost subliniată de toți vorbitorii.

În cursul discuției s-au atins desigur și alte aspecte ale acți-

vității școlare, în legătură cu care vorbitorii au făcut propuneri. Tov. Magda Iliu s-a referit la faptul pe care l-a avut pentru fiecare profesor, în predarea specialității sale, publicarea tuturor programelor unei clase într-un singur volum. În prezent profesorul de o anumită specialitate nu știe ce se predă elevilor săi la alte materii, pentru că, neavînd la îndemîna programa, nu este tentat să o consulte. Avînd într-un volum programelor unei clase, el cercetează cu siguranță și alte specialități și, în orice caz, specialitățile înrudite cu obiectul său, pentru a vedea ce date din celelalte lecții li pot folosi lui în predare. S-ar contribui astfel la realizarea legăturii între specialități care, sînt este, conso-lidează cunoștințele și aprofundează. Tipărirea programelor pe clase ar contribui și la eliminarea a tot ceea ce încarcă fără folos lecțiile.

Tov. Valentin Georgescu s-a referit la manualele unice, apărînd că ele nu constituie o soluție potrivită pentru asigurarea unui nivel ridicat al pregătirii elevilor. Existența mai multor manuale aprobate de ministere, din care profesorul să poată alege, ar stimula pe autori să creeze lucrări mai valoroase.

Referindu-se la faptul că o condiție importantă pentru însușirea cunoștințelor, tovarășele Maria

Au început alegerile în grupele sindicale

În grupele sindicale din școli au început zilele acestea adunările generale de dări de seamă și alegeri — prilej de analiză multilaterală a activității întregului colectiv. În fiecare an, cu ocazia acestui bilanț, munca fiecărui membru de sindicat și îndeosebi a biroului grupelor sindicale trece prin filtrul criticii și autocriticii. Dezbaterile din cadrul adunărilor sînt de cele mai multe ori oglinda fidelă a climatului sănătos, favorabil îmbunătățirii continue a procesului de învățămînt și a perfecționării profesionale.

Un asemenea exemplu de dezbateri rodnice ni l-a oferit adunarea grupei sindicale de la Școala generală nr. 97 din raionul N. Bălcescu. Darea de seamă prezentată de biroul grupei sindicale a trecut în revistă realizările obținute de școală și de oamenii ei, subliniind, cum este și firesc, contribuția adusă de organizația sindicală la sporirea eficienței muncii instructiv-educative. Mai mulți participanți la dezbateri — printre care D-tru Buzoianu, Alex. Iacob, Elena Ivan și Vladimir Gheorghiu, directorul școlii — au reliefat necesitatea întăririi frontului comun al cadrelor didactice pentru realizarea sarcinilor principale privind instruirea și educarea elevilor. În perioada analizată, colectivul școlii a dat dovadă de o mare putere de mobilizare a forțelor sale pentru rezolvarea problemelor care i-au stat în față. Este nevoie, au arătat vorbitorii, ca și în acest an școlar să se realizeze o asemenea comunitate de vederi și unitate de eforturi. Atenția trebuie îndreptată în mod deosebit asupra pregătirii elevilor din clasele a VIII-a, care au nevoie de o îndrumare mai stăruitoare și mai eficientă pentru a absolvi școala cu rezultatele cele mai bune.

Un lucru meritoriu realizat de organizația noastră sindicală, a arătat tov. Elena Bîrsan, este împărțirea echitabilă a sarcinilor obiștuite. Trebuie avut însă în vedere că fiecare om poate duce la bun sfârșit sarcina pe care o are numai dacă este sprijinit de ceilalți membri ai colectivului. Sindicatul este cel care trebuie să creeze condițiile propice unei strînse colaborări între toți oamenii școlii. Și pe viitor atenția biroului grupei sindicale trebuie să se îndrepte spre promovarea și dezvoltarea spiritului tovarășesc în muncă. Opinia sănătoasă de critică și autocritică principială care s-a creat, de pildă, în dezbaterile problemelor profesio-

nale, a lecțiilor deschise, trebuie menținută și pe viitor.

Dezvoltarea în rîndul cadrelor didactice a unei atitudini înaintate față de muncă a fost asemenea o problemă viu discutată de participanții la adunarea generală. Organizația sindicală trebuie să și sprijine mai hotărît cuvîntul în problema respectării cu strictețe a programului de muncă și întărirea disciplinei muncii, au subliniat în legătură cu această problemă Valeria Biță, V. Gheorghiu și alții. În acest sens se impune lichidarea totală a întârzierilor la clasă și a absențelor nemotivate.

Un loc însemnat în dezbaterile din cadrul adunării generale a fost ocupat de activitatea cultural-educativă desfășurată de către grupa sindicală. Au fost apreciate ca interesante unele acțiuni întreprinse anul trecut în scopul ridicării nivelului de cultură generală al membrilor de sindicat, cum ar fi seara literară „Miturile în poezia lui Lucian Blaga”, expunerea însoțită de proiectii „Frescele de la Tassili”, audțiile de muzică clasică și contemporană. Asemenea acțiuni vor continua și în acest an, prima fiind dedicată teatrului lui Eugen Ionescu. Subliniind buna orientare în alegerea temelor—de obicei oglindind fenomene literare și artistice noi, controversate sau mai puțin cunoscute — prof. E. Rujan a propus să se organizeze și o expunere despre pictura modernă, însoțită de proiectii și care să fie realizată cu sprijinul unor competenți critici de artă. De asemenea s-a propus ca grupa sindicală să inițieze vizite la expoziții, excursii documentare etc.

În partea a doua a adunării generale s-a trecut la alegerea noului birou. Cu discernămint și exigență, membrii grupei sindicale au luat în discuție fiecare propunere. A fost acordat votul unanim celor mai buni membri de sindicat, celor care muncesc cu pasiune, oameni care se bucură de un binemeritat prestigiu în școli datorită pregătirii lor profesionale și calităților lor etice. Prin cuvîntul organizatorului de grupă, prof. Elena Bîrdă, biroul nou ales și-a schițat liniile directoare ale viitoare activități. Propunerile făcute de membrii de sindicat și sarcinile trasate de organele sindicale superioare vor fi jaloarele unei munci rodnice, menite să contribuie la ridicarea continuă a eficienței muncii din școală.

M. L.

Pe scena celui de-al VIII-lea concurs al formațiilor artistice de amatori

Corul sindicatului învățămînt din Galați

Conținutul și deosebita înaltă calitate artistică a spectacolului prezentat de corul sindicatului învățămînt din Galați, a impresionat pe toți cei care au avut ocazia să-l vadă. Acest cor este format din 15 artiști amatori, profesori și elevi din școlile din raionul Galați. În cadrul concursului au prezentat următoarele opere: „Nocturnă” de Frederic Chopin, „Măscă” de Giuseppe Verdi și „Nocturnă” de Frederic Chopin. Corul a cântat și a dansat în cadrul spectacolului prezentat de către grupă. În cadrul concursului au prezentat și alți artiști amatori, profesori și elevi din școlile din raionul Galați. În cadrul concursului au prezentat și alți artiști amatori, profesori și elevi din școlile din raionul Galați.

Profesor emerit Ion Voicu, de la Liceul pedagogic din Galați, este unul din cei mai reușiți membri ai formației și dirigentul corului de peste 15 ani. Pe lângă activitatea lui de dirigent, profesorul Voicu este și un pasionat colecționar de folclor din bogata noastră țară. De altfel, o colecție de folclor, alcătuită de el împreună cu îndrăgitorul Tache Aramăncu, a apărut sub îndrumarea Casei regionale a creației populare Galați. Profesorul de matematică Constantin Crețeanu și îndrăgitorul Tache Aramăncu, ambii artiști amatori din raionul Galați, au interpretat în cadrul concursului două opere: „Nocturnă” de Frederic Chopin și „Măscă” de Giuseppe Verdi. În cadrul concursului au prezentat și alți artiști amatori, profesori și elevi din școlile din raionul Galați.

MIRCEA NICOLESCU

CIBERNETICA ȘI EDUCAȚIA

Prof. univ. EDMOND NICOLAU

Una din cele mai semnificative trăsături ale dezvoltării actuale a ciberneticii se situează în domeniul educației. Fără îndoială, încă din perioada când Norbert Wiener elaborează principiile ciberneticii și stabilea o primă definiție a acesteia se contura faptul că procesul de instruire are o serie de aspecte legate de transmiterea informației, buclă de reacție închisă în sistemul instructiv în momentul examinării. Mai recent, o serie de experiențe realizate în diferite țări au arătat posibilitatea utilizării calculatoarelor electronice și a altor mașini specializate pentru instruirea programată.

Cu prilejul celui de al V-lea Congres internațional de cibernetică desfășurat în această toamnă la Namur (Belgia), congres care a reunit peste trei sute de oameni de știință din 32 de țări și a constituit o amplă trecere în revistă a direcțiilor și tendințelor actuale de dezvoltare a ciberneticii, s-au făcut referințe multiple, pe planuri foarte diferite, la implicațiile acesteia pe tărîmul educației. Cele mai importante lucrări elaborate în ultimul timp în domeniul ciberneticii, binoară, pot fi grupate în jurul a două probleme fundamentale — reconstrucția formelor și învățarea — ambele intrînd în sfera mai largă a temei denumite „inteligință artificială”. La congres, problema învățării (learning problem) a fost analizată pe un front larg. Cercetătorul maghiar L. Kalmar, de pildă, s-a referit la învățarea de tip reflexiv condiționat, care se bazează pe memorarea unor probabilități condiționate, în timp ce specialiștii englez G. Pask și alții abordau problemele învățării cu instructor, în care este implicat un sistem de răspuns și sancționare. Idei demne de reținut au cuprins comunicările făcute de T. Ozka (Brazilia), cu privire la învățarea realizată prin anumite forme de extrapolarie, pe care autorul respectiv le consideră drept funcții creatoare ale creierului și de D. Stog (S.U.A.) despre învățarea prin înțelegere rațională. Dintre studiile elaborate de cercetătorii din țara noastră se pot prezenta la congresul de cibernetică, în secția care a dezbateri problemele învățării, lucrarea Marianelei Belj privind învățarea bazată pe experimentarea mentală și lucrarea elaborată de C. Bălăceanu, E. Baliff-Negulescu și semnatul acestui articol cu privire la modelarea motivației și afectivității. Aceste studii au stîrnit interes, atît în

cadru dezbaterilor generale cit și al discuțiilor individuale cu cercetătorii din diferite țări.

În strînsă legătură cu problema învățării se află studiile cibernetice asupra memoriei. Dintre acestea se remarcă cercetările întreprinse de omul de știință francez J. Sauvan cu privire la „memorii active”, care pot fi considerate drept adevărate modele ale memoriei biologice.

Creșterea capacității de „memorare” și a flexibilității, respectiv a capacităților de adaptare ale calculatoarelor electronice, dă astăzi posibilitatea elaborării unor programe de învățare, de recunoaștere a formelor, de clasificare, de generalizare etc. Caracteristica acestor programe este faptul că pentru rezolvarea anumitor probleme logice nu se explorează întregul spațiu soluțiilor în scopul găsirii celei optime — din pricina numărului mare de încercări care ar trebui efectuate într-un asemenea caz — ci o analiză parțială a căilor și etapelor de urmărit, combinată cu o serie de reguli ingenioase de selectare a acestora pe baza informației cistigate din învățările precedente. Programe de acest tip, elaborate în Uniunea Sovietică și în Statele Unite au scos în evidență că mașinile electronice au posibilitatea de a-și îmbunătăți singure performanțele prin evaluarea acțiunilor precedente și a calității strategiilor alese. Întreaga această concepție își găsește aplicații directe pe planul construcției mașinilor care învață și care ajută la învățat (learning and teaching systems). Considerînd procesele de învățare și percepție ca mecanisme de calcul și nu ca simple elemente de înregistrare a unor date, specialiștii cum sînt, de pildă, Gordon Pask (Anglia) și Oliver Weiss (S.U.A.) au realizat mașini care condensează materialul în structuri de calcul ierarhizate, ce stau la baza proceselor de recunoaștere a unor elemente și de formare a reprezentărilor.

Deosebit de important este aspectul interacțiunii dintre omul care învață și mașina care îl ajută să învețe. Pe acest plan Soubies-Camy (Franța) a analizat posibilitatea interacțiunii de adaptare a mașinii în raport cu omul, prin modificarea automată a strategiei de predare și de întregare a mașinii în funcție de

posibilitățile receptive ale subiectului care lucrează cu ea, iar Patrik Meredith (Anglia) și Renza Beltrame (Italia) s-au ocupat de aspectele comunicării între om și mașină din punct de vedere al adaptării limbajelor și a constanțelor în timp a diferitelor sisteme.

Progrese importante s-au realizat în ultimul timp în domeniul aplicării metodelor educației cibernetice, în strînsă legătură cu perfecționarea continuă a mașinilor electronice de învățat, deschizîndu-se perspectiva trecerii de la experimentări la proiecte-pilot și chiar la programe de generalizare. Un asemenea proiect-pilot, bazat pe o metodologie complexă, este cel intitulat PLATO, care prevede instruirea simultană a unui grup de studenți ce au cu toții acces la un mare calculator electronic, care pe baza unui procedeu științific de împărțire a timpului permite efectuarea simultană a mai multor programe.

Progrese interesante s-au obținut și prin aplicarea pedagogiei cibernetice în domeniul instruirii copiilor. Un experiment urmărit pe parcursul a zece ani de un grup de psihologi americani a arătat că prin utilizarea unor mașini electronice de tip special timp de un sfert de oră pe zi, copii de 3—4 ani au învățat în decurs de circa patru luni să scrie și să citească. Merită subliniat și faptul că, urmăriți în continuare de-a lungul anilor de școlaritate, elevii la baza pregătirii cărora s-au aflat asemenea programe cibernetice s-au clasat aproape întotdeauna în fruntea claselor din care fac parte.

În legătură cu perspectivele dezvoltării pedagogiei cibernetice se impune o subliniere pe care au reliefat-o și concluziile Congresului internațional de cibernetică din acest an. Este vorba de rolul specific al profesorului în cadrul procedurilor cibernetice de instruire; profesorul devine un programator, lucrînd în echipă împreună cu psihologii, ciberneticienii și alți specialiști. Noile funcții nu diminuează, ci, dimpotrivă, amplifică ponderea contribuției profesorului la procesul de învățare, solicitîndu-l totodată o pregătire de specialitate superioară.

Cercetările actuale, aflate abia în stadiul experimental, privind aplicațiile ciberneticii în educație, prefigurează perspective deosebite în ceea ce privește perfecționarea procesului de învățare și prin această posibilități unor uriașe acumulări de inteligență puse în slujba progresului omenirii.

Eficiența învățămîntului

(Urmare din pag. 1)

tarea învățămîntului în țările africane (planul Adis-Abeba), planul de douăzeci de ani de dezvoltare a învățămîntului din țările asiatice (planul Karachi) și planul de zece ani de dezvoltare a învățămîntului din țările Americii Latine (planul Santiago).

Cercetări de economie educației se desfășoară astăzi în țările socialiste, în S.U.A., în Anglia, în Republica Federală a Germaniei etc.

Și la noi în țară cu atât întreprinse, începînd încă din anul 1958 o serie de studii care aveau în vedere dezvoltarea învățămîntului în raport cu necesitățile dezvoltării economiei (vezi Miron Constantinescu, „Unele probleme metodologice ale sociologiei învățămîntului”, din „Teorie și metodă în științele sociale”, vol. III, Editura politică, 1966).

În cadrul Institutului de științe pedagogice a fost organizat recent sectorul „Organizarea și eficiența social-economică a învățămîntului”. Colectivul de cercetători al acestui sector, format din pedagogi, sociologi și economiști, va desfășura cercetări cu privire la organizarea și conducerea învățămîntului (sistemul de învățămînt, organizarea teritorială a învățămîntului, organizarea internă a instituțiilor de învățămînt etc.), la planificarea învățămîntului, la randamentul social, economic și pedagogic al învățămîntului, la pregătirea cadrelor didactice etc. Planul sectorului prevede dezbateri pe probleme ca: „Planificarea învățămîntului”, „Cercetările de sociologia învățămîntului — factori ai sporirii eficienței învățămîntului”, „Randamentul învățămîntului”, „Economia învățămîntului” etc. În vederea însușirii metodelor moderne de cercetare a acestor probleme se studiază cu atenție experiența acumulată pînă în prezent în acest domeniu pe plan mondial și național. La dezbateri, pe lângă cercetătorii institutului vor fi invitați și specialiștii de la alte instituții care se preocupă similar.

Totodată, sectorul a luat în cercetare tema „Sistemul de pregătire a cadrelor didactice — factori ai sporirii eficienței învățămîntului”. Cercetarea își propune să realizeze o analiză complexă a situației actuale a pregătirii cadrelor didactice pentru primele clase ale învățămîntului general (învățători) și să formuleze propuneri cu privire la un

sistem mai eficient al învățămîntului. În acest scop se va întreprinde un studiu comparativ al sistemelor de pregătire a cadrelor didactice la principalele țări din lume și va fi valorificată experiența pozitivă a învățămîntului pedagogic românesc. Vor fi studiate de asemenea cauzele ce se pot afla de genul: de învățare în raport cu realitatea actuală și de perspectivă al învățămîntului și la raport cu realitatea învățămîntului în viața socială, se vor întreprinde cercetări privind situația pregătirii învățătorilor pe scară națională, precum și cauzele de sociologia învățămîntului cu privire la pregătirea, activitatea profesională și obiectivă, ca și poziția socială a învățătorilor în cîeva unități reprezentative din țară (școli, case, colective didactice etc). Se va lucra în studiu la același timp înțelegerea sistemului de recrutare a elevilor la școlile pedagogice și a sistemului de repartizare a absolvenților acestor licee asupra eficienței învățămîntului și se va întreprinde un studiu multilateral al conținutului învățămîntului pedagogic spre a stabili în ce măsură obiectele de cultură generală și cele de specialitate

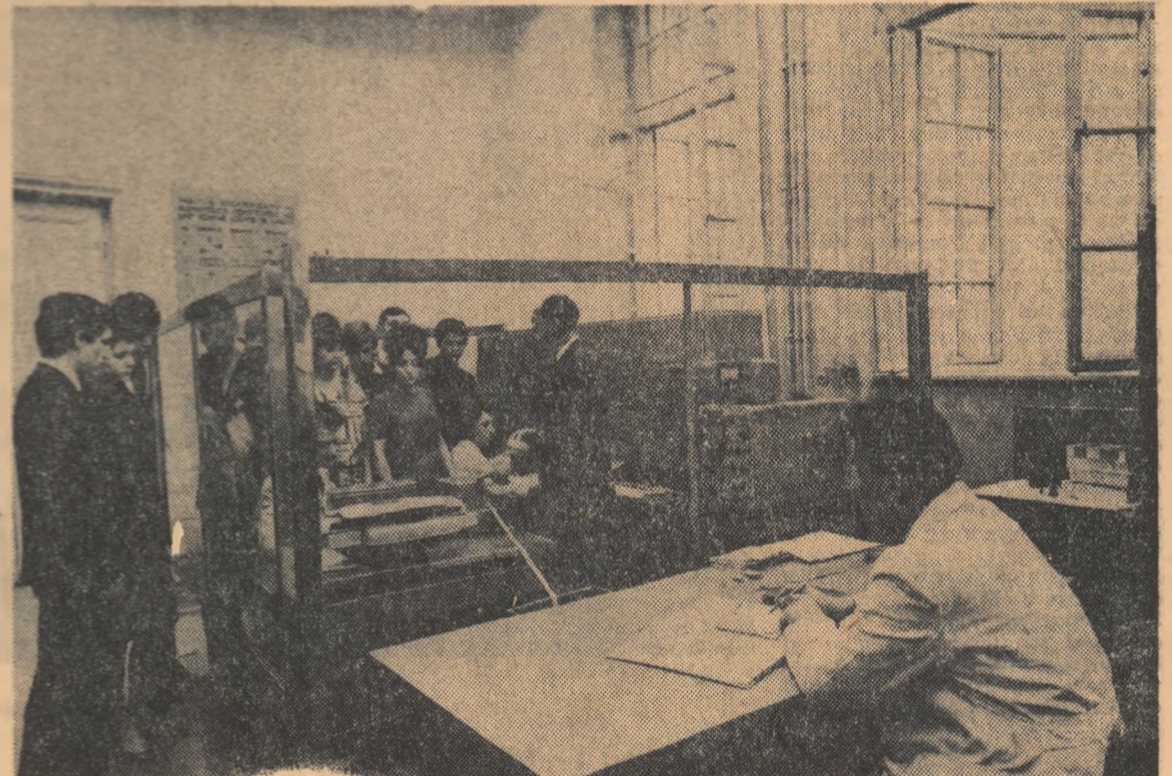
stau în concordanță cu cerințele actuale și de perspectivă ale pregătirii cadrelor didactice. Cercetarea va amăna să acorde în special atenție aspectelor care în vedea deosebită sistemului de pregătire pedagogică teoretică și practică. Pe baza cercetării se vor stabili unele măsuri experimentale cu privire la organizarea și conținutul învățămîntului pedagogic.

La desfășurarea cercetării vor fi consultate colectivele didactice de noi licee și institute pedagogice, organizându-se în acest scop conferințe periodice.

Colectivul de cercetare bazîndu-se pe experiența unor cadre didactice din învățămîntul pedagogic precum și pe unele cercetări preliminare, consideră că învățămîntul pedagogic trebuie și poate să devină mai eficient din punct de vedere social, pedagogic și economic, cî la cadrul acestui învățămînt se găsesc rezerve care pot fi valorificate în vederea perfecționării sistemului de pregătire al învățătorilor.

La desfășurarea cercetării vor fi consultate colectivele didactice de noi licee și institute pedagogice, organizându-se în acest scop conferințe periodice.

Colectivul de cercetare bazîndu-se pe experiența unor cadre didactice din învățămîntul pedagogic precum și pe unele cercetări preliminare, consideră că învățămîntul pedagogic trebuie și poate să devină mai eficient din punct de vedere social, pedagogic și economic, cî la cadrul acestui învățămînt se găsesc rezerve care pot fi valorificate în vederea perfecționării sistemului de pregătire al învățătorilor.

La Centrul de calcul economic și cibernetică economică din București.

ȘTIRI

Sectia de învățămînt a Capitalei a inițiat recent organizarea unor consultații pentru elevii de la cursurile fără frecvență. Aceste consultații se vor da de către profesori de specialitate, la o serie de obiecte ca limba română, matematică, chimie, fizică.

Întreprinderea cinematografică a orașului București oferă elevilor posibilitatea de a-și procura abonamente cinematografice. Aceste abonamente oferă elevilor prioritate în procurarea biletelor de intrare la oricare cinematograf care programează filme recomandate fie de școală fie prin lista publicată în fiecare săptămînă în afișul repertoriului cinematografic. Elevii care posedă abonament își pot procura bilete la preț de 1 leu pentru spectacolele de Duminică dimineața (pînă la ora 10). Abonamentul cinematografic școlar care se procură de la difuzorii voluntari din școli sau direct de la cinematograful participă la tragerile trimestriale cu premii.

MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

INSTITUTUL DE ȘTIINȚE PEDAGOGICE BUCUREȘTI

anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

- 1 șef sector cercetare științifică — specialitatea pedagogie — sectorul „Învățămînt profesional și tehnic”.
- 1 cercetător științific principal — specialitatea pedagogie — Filiala Iași.
- 1 cercetător științific — specialitatea pedagogie — sectorul „Educația adulților”.
- 1 cercetător științific principal — specialitatea pedagogie — sectorul „Istoria pedagogiei universale”.
- 1 cercetător stagiar — specialitatea pedagogie — sectorul „Activități pionieresti”.
- 1 cercetător stagiar — specialitatea pedagogie — sectorul „Educația în școala generală”.
- 1 cercetător științific principal — specialitatea pedagogie — sectorul „Educația în liceu”.
- 1 cercetător științific — specialitatea pedagogie — sectorul „Bazele teoretice și metodologice ale pedagogiei”.
- 1 cercetător stagiar cu peste 3 ani vechime — specialitatea pedagogie — sectorul „Bazele teoretice și metodologice ale pedagogiei”.

Cererele de înscriere la concurs se primesc la Serviciul de personal al Institutului din București, str. Sfinții Apostoli nr. 14, pînă la data de 25 noiembrie 1967.

OPERA ROMÂNĂ

anunță următoarele spectacole de balet pentru elevi:

- „Coopelia” de Leo Delibes: 26 noiembrie 1967, ora 11.
- „Print și cerșetor” de Laurențiu Profeta (după romanul lui Mark Twain), 27 noiembrie 1967, ora 19,30.
- „Romeo și Julieta” de Serghei Prokofiev, 28 noiembrie 1967, ora 19,30.

Școlile pot procura bilete cu preț redus adresîndu-se direct la casa teatrului din b-dul Gh. Gheorghiu-Dej nr. 70—72, telefon 13.18.57, zilnic între orele 10—13 și 17—19,30.

CENTENAR 1867—1967

LICEUL „V. ALECSANDRI” Galați anunță foștii profesori și absolvenți că sărbătorirea centenarului școlii va avea loc în ziua de 26 noiembrie 1967.

ANUNȚ

Liceul nr. 1 „George Bacovia” (fost Liceul de băieți) din orașul Bacău serbează la 17 decembrie 1967 un secol de la înființare.

Foștii elevi și profesori sînt invitați la festivitate și rugați a anunța participarea și numărul de persoane pînă la data de 1 decembrie a.c. pe adresa liceului, str. Cuza Vodă nr. 8, Bacău.

Întreprinderea Industrială Raională Sibiu
Strada Abatorului Nr. 2, tel. 13797

Livrează pe bază de comandă:

- Saltele cu scamă lînă.
- Perne cu scamă lînă.
- Jaluzele pentru ferestre din material plastic.
- Jaluzele pentru ferestre cu sîrmă lemn (pentru rulouri).
- Riloge pentru ferestre, cu cîrlige din material plastic, care nu fac zgomot la manipularea perdelei.